

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések egység szerint.
A nyílt tér sora 1 korona.

Mi lesz velünk?

Összeszorított fogakkal, jajszó nélkül állottuk ki a rettenetes operációt: a fegyvertelételt, a kapitulációs béke magunkra vállalását. Átláttuk, hogy szükség volt a fájdalom műtétre, hogy a bennünk felhalmozódott évtizedes politikai nyavalyától szabadulhassunk. Mint áldásos narkózis enyhítette az operáció kínjait a zsongító, gyönyörű érzés, hogy felragyogott előttünk a független, szabad, önálló, demokratikus Magyarország remélni is alig mert képe.

Van-e fájdalom, melyet elszenvedni érdemes ne volna, van-e anyagi veszteség, melyért bőséges kárpótlást ne nyujtana a négyszáz esztendő óta csak álmainkban élő teljes magyar függetlenség megvalósulása? Úrnak lenni a magunk portáján, korlátozatlan, tiszta nemzeti életet élni, megszabadulni a dualisztikus nyűgöktől, csak a magunk kulturája és boldogulása számára dolgozni: annyit jelent ez a mi számunkra, mint a sorvadónak a biztos, rohamos gyógyulás.

De néhány nap múlva az operáció fájdalmi keresztültörtek nálunk a narkózis jótékony zsibbadásán, úgy hogy nem lehet többé visszafojtani a feljajdulást.

Hiteles formában és hiteles helyről jövő értesítések préselik ki összeharapott fogaink közül a jajszót.

Az első az amerikai jegyzék, amelyben Lansing Wilson megbízásából közli Romániával, hogy Amerika elismeri és honorálni fogja Romániának saját határain túl terjedő területi igényeit is. Ami magyarul annyit jelent, hogy Amerika most újból és írásban ígéretet tett arra, hogy a béketárgyalásoknál a románoklakta vidéknek Romániához való csatolása mellett foglalt állást.

A második hiradás: az entente Balkánparancsnokának Belgrádban Károlyi be-

szédére adott gögös és kegyetlen válasza és a déli demarkációs vonalnak aggodalomkeltő meghatározása.

A harmadik: több északmagyarországi járásnak a csehek által való megszállása.

A negyedik: a most már csakugyan valóságnak elismert hír, hogy Jugoszlávia elszedi a frontról szervezetlenül, felbomlott kötelékekben visszatérő katonáinktól a milliárdokat érő ágyukat, lovakat, szekereket, géppuskákat, fegyvereket, lőszert, ruhát, technikai felszerelést és élelmiszert és ez által nemcsak anyagiilag kifosztja, hanem védtelenné teszi az országot.

Rettenetes!

Ebben a percben nincs a világnak egyetlen állama, a mely barátunk volna, vagy velünk érezne.

Amerika romániai jegyzéke, a francia hadvezér belgrádi beszéde még nem mutatja, hogy eddigi ellenségeink haragja csak könnyűletté is enyhült volna. De volt szövetségeseink magartatása, Németország és Ausztria nem is rejtegetett káröröme, Csehország és Jugoszlávia leplezetlen fosztogató készsége viszont annál jobban indtunkra adja, hogy e pillanatban magunkra vagyunk hagyatva.

Hatalom nélkül, fegyvertelenség, a porba hullva fekszünk Európa lábai előtt. Szeretettel nem látunk seholt. Hitünk szilárd meggyőződéséskövélt, a tudás biztosításáig erősödött hitünk nincs. Csak remélni tudunk, merünk, vagy legalább igyekszünk. Remélni, hogy az irgalom füle nem siketült meg a négyesztendei ágyudörgéstől, a józan megértés nem ittasult meg a rengeteg vértől és a fékevesztett nacionalizmus a diadalmamor közepette se vakította meg a győzőket anynyira, hogy ne lássák gyászbaborult aggodásunkat szép Magyarországnak épségeért, drágán szerzett függetlenségünkért és sikoltó félelmün-

ket ezeréves hazánk borzasztó megcsönkítéséért.

Magyarok Istene, most ne hagyj el bennünk! Adj erőt ennek a kormánynak a fegyvertelen kezébe, az őszinteség, igazság tüzet minden szavába, hogy meg tudja nyitni létezésünk, menekülésünk egyetlen útját: az utat ellenségeink bizalmához, méltányosságához, józan belátásához és irgalmához, hogy belássák és megértsék, hogy máris büneinken felül bűnhődünk és belepusztulunk a ki-méletlen megcsönkítésbe.

Irtózatos lenne a győzők tultengő igényeinek kárunkra váró kielégítése. Szentünk, fánk, petróleumunk, sónk, földgázunk, vasunk, fémbányáink, posztó és papirgyáraink, tengertünk után nyujtogatja kezeit a győztes ellenség. Mindezek nélkül egy csapásra vége keserves munkával megteremtett iparunknak, kereskedelmünknek, 40 éves békénk minden gyümölcsének. Az így agyoncsönkített Magyarország számára ez a békekötés nem békét hozna, hanem az elégedetlenség, viszály, elkeseredés lenne urrá a magyar lelkeken. Tudnánk-e élni függetlenségünkkel, ha kezünket, lábunkat levágják? Tudunk-e igazán, nem csak forma szerint, önállóak és függetlenek maradni tenger, bányák, szén, só, petróleum, fa, posztó és papír nélkül? Tudnánk-e elégedetten élni egy tisztán agrár államban a leoperált részekről visszaözlő állataltalan hivatalnokok tömegei között? Tudnánk-e ezeknek itthon munkaalkalmat, kenyeret és hazát adni?

Ilyen sötét gondok között nincs semmi más vigaszunk, mint a bizalom a Teremtő irgalmában és ellenségeinknél az emberi belátás és részvét főlébredésében.

Ne csodálja senki, ha kibuggyan a szánkón a jaj és elálló szivveréssel, aggódva várjuk, hogy mit hoz számunkra a holnap?

Forradalmi éjszakákon.

Irta: Németh Böske.

Jól betenni a fatáblákat, elhuzni a függönyöket a szomszéd szobában is, hogy ki ne lássék a világosság az uccára, csendben lenni; belemérülni egy hű és jó könyvbe, ezzel a gondolattal: most egészen levagyok foglalva és másféle nem szaladhat szerte a figyelmem. Tényleg drága, szép, értékes írások ezek, megérdemlik, hogy teljesen köztük legyek. De mintha mégis, nem tudnék egészen belemérülni a könyvbe, mert belüli legtitkosabb magamban, valami olyanféle, mint mikor a gyerek egyedül áll a sötét szobában és nem tudja, tulajdonképpen mitől kell félnie — csak félni.

Hát igen: nyugtalan vagyok. Az éjszakákon is vannak hangjai; a csendben mintha messziről mindig hangok vibrálnának... Próbálok magam nyugtatni: hiszen örökösek, fent vannak, virrasztanak értünk, miattunk, a nyugalomunkért: férfiak, katonák és civilek.

Csakugyan... trapp, trapp, trapp... ez őrzésem lesz; — most mennek el itt előttünk, szabályosan koppanva. Mindjobban távolodnak a lépések, már egészen elhangzottak. Ujra csend. Valahol messze egy fegyver pukkan. Hirtelen jövő szél rázza meg az ablakot és belesziv a kályhába éles hangon. És Istenem, még csak féltizenkettőt üt a falóra. Tán még egy szembunyást sem aludtam az estétől kezdve. Előttem a gyertyát, a könyvet mellé teszem, próbálok aludni. Gondolok mindenre: az elmúlt napra, ami előadódott benne a számomra; ami kellemes vagy rossz volt belőle, mindenre.

Aztán úgy félálomban hallok könnyed, ruganyos, fiatalos, katonás lépésekkel valakit elmenni az ablakok alatt. Valamelyik tiszt lehet, aki szolgálatban van. Vajjon ki? Nemsokára meg a polgárőr-ség tagjai csendes beszélgetéssel. Hiszen nem történik semmi, mégis csak aludni kellene már. Vigyáznak reánk.

Gondolatban, fáradt elmével benézek az ablakon keresztül az ablakon keresztül az órszobába is... De mégis, hiszen egyre jár már az idő — aludni, aludni, biztatom magamat, hiszen nemsokára virrad s holnap megint fáradt fejvel, nehéz tagokkal kell vonszolai a napot. S ez olyan rossz, milyen fásultat teszi az embert egy ilyen átvirrasztott éjszaka.

De mesterséges alvás? szerekkel előidézt? Ezt meg kevésbé bírom. Most már khaoszba kavarodnak gondolataim; már nem vagyok ur felettük, már jön az álom valahol felém, már nem ne-

szelek az óráfítésre; csak úgy félig eszmélve hallom, hogy megint trappolnak ki. Aztán egy-két percig nem emlékszem semmi történésre, de csak pár pillanat ez az egész nyugvás. Aztán egy név, megint a gondolatok teljes éberséggel való sorakozása... a magam sorsa és másé.

Hajnali ótóra harangszó, szépen, lágyan fodrozódik a ködös őszi virradatban. Olyan, mintha a kis vidéki házak felett gyöngyvirágok hullnának le a magasból. Megint új nap, új gondok, új harcok s vajjon mi még, amire nem számítottunk? Mi még? Mert minden nappal adódik valami, ami szembe jön velünk; sokszor csak elhalad mellettünk, de néha bejön az életünkbe és velünk marad mindvégig, ha akarjuk, ha nem. Mert minden fontos akarat, vagy véletlen dolgot a napok hoznak meg számunkra.

Reggel van... s lám, megint nem aludtam keresztül az éjszakát.

H I R E K.

— **Szerkesztők itthon.** Gellért Samu dr. lapunk szerkesztője, ki négy évi katonai szolgálat után haza érkezett, lapunk szerkesztését szabályosan a jövő héten veszi át.

— **Jótekonyság.** Scholtz Károlyné urnó, a vöröskereszt és a nőegyletnek 15-15 koronát bocsájtott rendelkezésére, a mit az elnökségek köszönettel fogadtak.

— **Az iskolák megnyitása.** A helybeli összes iskolákban az előadások november 11-én megkezdődtek.

— **Az előjáróság lemondása.** A katonatanács átirata folytán Sümeg község előjáróságát felkérte, hogy megbizottságról mondjanak le. A község előjárósága a két jegyző kérésével mandátumáról lemondott és ezt szabályszerűen Pál Viktor tb. főszolgabírónak bejelentette. Az új választásokról eddig információink nincsenek.

— **Rend és nyugalom.** Nem tévedünk a sümegi népben, mikor azt írjuk, hogy józan, tisztességes, uralkodni tudó lakosság él nálunk. Sümegen a legnagyobb rend és nyugalom van, a katonák nagy részben munkájuk után mennek és ezen megnyugtató helyzet szükségtelemre fogja tenni a katonatanács működését. A közbiztonság fenntartására 12 tagból álló csendőrs és 10 tagból álló rendőri készítség fog szolgálatot teljesíteni. Mint értesülünk, a katonatanács 30 emberét a poigárórság fogja felállítani.

— **A cukorszállítmány megérkezése.** A sümegi járásnak két és fél vagon cukor lett kiutalva a kaposvári cukorgyárról. Minthogy a szállítmány feladása a mai állapotok mellett veszélynek volt kitéve, a katonatanács Kázar Pál zászlóst 10 emberrel Kaposvárra küldte a cukor kíséretére. A szállítmány szerdán reggel megérkezett a legnagyobb rendben úgy, hogy a sümegi járásban a cukorellátás biztosítva van.

— **Gyalog jönnek haza a 20-as honvédek.** A nagykanizsai 20. honvéd pótzászlóalj parancsnoksága mai napon a következő táviratot kapta: „Tarvis.

Ezred gyalogmenetben utban haza. Az esetleg érdeklődő hozzátartozók erről értesítendő. Jelenleg Tarvisban 20. honvéd gyalogezred parancsnokság. — Tarvis városa Villachtól nem messze, az egykori osztrák-olasz határ közelében fekszik, ahonnan Nagykanizsa légvonalban kerek 300 kilométernyire van. Vittorió városától, ahol Olaszországban a Piave mögött egy évet meghaladó időt át tartózkodott a 20-as honvédek ezredparancsnoksága. — Tarvisig mintegy 120 kilométernyi utat tettek meg a szegény kanizsai és zalai honvédek. Remélhetőleg azonban, ha előbb nem, Laibachban ők is vonatra szállhatnak.

— **Megjött a trafik.** A dohányszállítók öröme kisebb dohány szállítmány érkezett, melyet dohány jegy ellenében osztottak szét. Mindenki 3 pakli dohányt és két szivart kapott.

— **Nin's élesztő.** Az élesztőt mint köztudomásu, Ausztriából szállították, már napok óta a szállítmányokat vissza tartják és így Sümegen nincs élesztő.

— **Határ védelem.** Zalavármegye határainak védelmére és a Dráván való átkelés biztosítására minden intézkedés megtörtént úgy, hogy ez oldalról nincs veszedelem. Csáktornyára, Kotor, Zákányba a 20-as honvédek egy-egy százada őrködik a rend fenntartására. Vizvár, Barcs, Selyére a 19-ik honvédezed karhatalmi zászlóalját vezényelték. A katonáknak géppuskák és magasabb számú fegyver áll rendelkezésre. A Drávát biztosító csapatok parancsnoka Bernátfy eredeles.

— **Késői őszi vetés.** A folyton megújuló esőzések egyrészt késleltetik az őszi vetési munkálatokat, másrészt okozó lesznek annak a sajnálatos eseménynek, hogy őszi vetésterületünknek jelentékeny része vetetlen marad. Éppen az idej esztendő nagyon megmutatta, hogy az őszi vetések sikerében sokkal inkább lehet bízni, mint a tavasziakban. Ezért a vetéssel megkésített gazdáknak, akik esetleg gondolkodóba estek, vessenek még az idén.

— **A rekvirált takarmánykészletek föloldása.** A kormány a zár alá vett szalastakarmány, tavaszi szalma, széna és alomszalma készleteket föloldotta a zár alól, úgy hogy a rendelet hatálya léptétől kezdve mindenféle természetes szalmas takarmány és mesterséges szalmas takarmány, tavaszi szalma, továbbá a tavaszi szalma töreke és polyvája, s az őszi gabonaművek polyvája szabad adásvétel tárgya, de a katonaság és a közüzemek szükségletére eddig igénybevett készletek továbbra is zár alatt maradnak. E készletek tekintetében a földművelésügyi miniszter rendelkezik. A kormány egyúttal elrendelte azt is, hogy ezentúl mindennemű szénát, szalmát, szalmas és törektakarmányt vasuton, hajón vagy gépkocsin igazolvány nélkül szabad szállítani.

— **Közélelmezési bizottságokat kell alakítani.** A közélelmezésügyi miniszter rendeletileg felhívja az alispánt, hogy a vármegye területén közélelmezési bizottságot alakítson. A járásokban, rendezett tanácsú városokban és a községekben is, meg-

lakítandók a közélelmezési bizottságok, amelyek a törvényhatósági bizottságok albizottságaként működnek. A bizottság 12 tagból áll, de a viszonyokhoz képest kevesebb is lehet. A bizottságot úgy kell megalakítani, hogy abban a legnagyobb fogyasztó osztály: a munkásság és katonaság, a hatósági ellátás szempontjából leginkább számbajövő néprétegek elsősorban legyenek képviselve. A közélelmezési miniszter hiszi, hogy megfelelő élelmiszereket ezután is akadály nélkül fog tudni szállítani, de ha a kiutalt készletek forgalmi, vagy más okból kellő időben nem jutnának rendelkezési helyükre, felhatalmazza az alispánt, hogy ilyen esetekben a törvényhatóság területén levő készleteket az ellátás biztosítására igénybevehesse. Az igénybevett készlet csak kölcsönveteknek tekintetik, amelyet kiutalás útján pótolni fognak. Szükség esetén a gazdasági szükségletre jogosan visszatartott készletek is igénybevehetőek, mert mint a rendelet mondja, nem engedhető meg, hogy egyesek dusskálkodjanak, amikor mások hiányt szenvednek.

— **Szabad sovány sertéseket vásárolni.** A kormány hatályon kívül helyezte a sovány sertések vásárlása és rekvirálása tárgyában kiadott rendeletet, ennélfogva sovány sertés, amennyiben azokat szerződésileg előre már le nem kötötték, a szabad forgalom tárgyát képezi.

— **A nagy vadak pusztításáért kártérítést kell fizetni.** A hivatalos lap mai száma közli Károlyi Mihály gróf miniszterelnök rendeletét, amely szerint a nagy vadak által a mezőgazdaságban okozott károkkért a szomszédos vadászterület tulajdonosa vagy bérelője kártérítéssel tartozik. Ha a mezőgazdaság mellett több ilyen erdőbirtok fekszik, a kártérítés kötelezettsége aránylagosan áll fenn az összes erdőbirtokosokra. A kárbecslést az illetékes községi előjáróság eszközöli.

— **A sertéskereskedelem szabaddá tétele.** A Sertéskereskedők Országos Egyesülete Lestyánszky János vezetésével megjelent Buza földművelésügyi miniszternél és kérte a sertéskereskedelem szabaddá tételét. A módosítokról szóló memorandumot átnyújtották a miniszternek, aki kijelentette, hogy neki is az a törekvése, hogy a lehető legrövidebb idő alatt teljesen szabaddá tegye a kereskedelmet minden téren. Meggyőződése szerint a háború alatt nem volt szükség a kereskedelem oly nagymérvű korlátozására és a kormány célja az, hogy rövideken visszaállítsa a kereskedelem teljes szabadságát, mely nemcsak a termelőknek, hanem a fogyasztóknak is legnagyobb érdeke. Kijelentette végül a miniszter, hogy e kérdést az érdekeltek meghallgatásával fogja elintézni.

— **A bor irányzata továbbra is nagyon lanya.** A forgalom tökéletesen szűnhet. Nemcsak a vevők tartózkodnak, a gazdák sem sietnek termésükön tulajni és így most már alig lehet kialakult árkorról beszélni. Akinek árura sürgős szüksége van, csak magas áron juthat hozzá, míg a megszorult eladó rendszeren csak igen alacsony árat érhet el. Ausztria részéről az

érdeklődés megcsappant. A termelők tartózkodását növeli az, hogy az ideiglenes állag sokkal jobb minőségű, mint hitték.

— **A vasutakon nem lesz többé a régi kényelem.** Az államvasutak egyik főtisztviselője a napokban érdekes nyilatkozatokai tett arról, hogy a háború megszűnése után sem fognak többé oly pazarlóan bánni a vasúttárgyakkal és kocsikkal, mint a háború előtt, nem fognak annyi vonatot járattatni az egyes vonalakon és főképpen nem lesz annyi hely az utasok rendelkezésére, hogy egy-egy szakaszban ketten, hárman utazhassanak és lefektessenek. A legközelebbi takarékosabb elveit irányítják a vasúttársaságok még azután is, ha már a hiányokat, mik most oly súlyosan éreztetik, pótolják.

Felelős szerkesztő Horvát Imre.
Szerkesztőtárs: Németh Böske.
Laptul. kiadó: Horvát Gábor.

Lakást keres

bérbe, esetleg megvételre

Dr. TAKÁCS

sümegi körjegyző.

Meghívó.

A gyepükajáni fogyasztási szövetkezet felszámoló bizottsága a végfelosztás, illetőleg a szövetkezet megszüntetése tárgyában 1918. november 25-én délután 2 órakor megtartandó közgyűlésre (a gyepükajáni iskolában) a szövetkezet részvényeseit ezennel meghívjuk.

Gyepükaján, 1918. nov. 3 án.

A felszámoló bizottság:

Vasáros János, Molnár Mihály, Molnár József.

Eladó lakóház.

Az Árpád-utcában 3 lakásból és az összes mellékhelyiségekből, álló lakóház kerttel együtt azonnal

eladó.

Ugyanott két tűzhöz való kovácsberendezés is eladó. Bővebb felvilágosítást ad

özv. Halbländer Józsefné,
Sümeg.

Nyomdásztanonc

felvétetik lapunk könyvnyomdájában.

Hirdetéseket

jutányos áron elfogad

a kiadóhivatal.